

Montserrat Vendrell
Directora general de Biocat

UN CANVI DE MODEL

Quan una gran farmacèutica decideix *deixar caure* un nou fàrmac potencial que no ha obtingut als assaigs clínics de fase II uns resultats prou bons com per engregar una fase III de recerca clínica, queden desats en un calaix molts anys de feina d'un bon grapat de científics i d'uns quants milions d'euros. De fet, s'estima que només un de cada cinc productes que entren en fases clíniques arriba al mercat. En conseqüència, les *big pharma* disposen de grans biblioteques de coneixement, però cada cop han de fer inversions més grans per obtenir un nombre molt petit de productes comercialitzables. El model s'ha fet insostenible i avui està en plena transformació.

Les grans empreses del sector biofarmacèutic col·laboren cada dia més amb petites biotecnològiques i amb centres de recerca i universitats amb diversos objectius. D'una banda, busquen accelerar la innovació i reduir el risc participant en múltiples projectes amb línies de recerca diferents dins de les àrees terapèutiques que els interessen. De l'altra, obren les seves biblioteques de compostos a la col·laboració amb empreses i entitats per trobar noves aplicacions i oportunitats de negoci per als projectes de fàrmacs que l'empresa no ha prioritzat tirant endavant.

Aquest nou model de treball en xarxa –les *fully integrated networks*– obre molt bones oportunitats a les empreses de la Bioregió de Catalunya. Una cinquantena de les 180 biotecnològiques registrades al directori Biocat treballen en el desenvolupament de noves teràpies i productes de diagnòstic de base biològica. Totes aquestes empreses tenen entre mans projectes de recerca que han donat bons resultats en les fases preclíniques i ara busquen els socis que els permetran afrontar noves fases de desenvolupament de productes que es focalitzen especialment en àrees com l'oncologia i les malalties neurodegeneratives.

Moltes d'aquestes empreses han sorgit com a projectes derivats de les nostres universitats, hospitals i centres de recerca. En total, en l'actualitat té 54 centres d'investigació –entre els quals els cinc instituts de recerca vinculats als hospitals Clínic, Bellvitge, Vall d'Hebron, Sant Pau i Germans Trias i Pujol–, alguns dels quals es troben

entre els líders internacionals en el seu àmbit de recerca, ja sigui genòmica (CRG), oncologia (IRB, VHIR, Idibell), malalties infeccioses (IGTP, Cresib) o fotònica (ICFO).

Aquest teixit tan ric –bastit amb un gran esforç públic i social que no podem malmetre– es troba en el punt just on conflueixen negoci i recerca i és el que permet que en aquests moments s'estiguin plantejant a Catalunya diversos projectes de col·laboració publicoprivada en xarxa amb alguns grans socis internacionals que han de començar a donar fruits en els propers mesos.

Per aconseguir aquest tipus de col·laboracions, és essencial que les nostres empreses i entitats puguin participar en les grans trobades de partenariat que apleguen al llarg de l'any la comunitat biotecnològica i biofarmacèutica. Als Estats Units, la referència és la convenció BIO, on des del 2008 viatja una àmplia delegació catalana del sector coordinada per Biocat. A Europa, aquesta referència la constitueixen les dues edicions, de primavera i tardor, de la fira Bio-Europe.

Demà dilluns s'inaugura amb una recepció a la Llotja de Mar de la Cambra de Comerç la setena edició de Bio-Europe Spring (BES), que des de dilluns i fins dimecres reunirà a Barcelona 2.000 executius de 1.500 empreses del sector biotecnològic i biofarmacèutic, procedents d'una cinquantena de països. És la segona vegada que BES aterra a Barcelona –l'anterior va ser el 2010– i les expectatives són altes. Els indicadors sectorials internacionals han agafat un rumb positiu i als Estats Units les inversions en empreses del sector van créixer el 2012 quasi un 24%, fins arribar als 71.000 milions de dòlars. És cert que bona part del creixement l'han captat les empreses més grans, a través de la borsa i els grans mercats de capital, però és un canvi de signe positiu que beneficia el conjunt del sector.

Des de dilluns fins a dimecres tindrà lloc a Barcelona la setena edició de Bio-Europe Spring (BES)

En qualsevol cas, no podem oblidar que les nostres empreses biotecnològiques i de tecnologies mèdiques lluiten en aquest mercat global, on tenen la possibilitat de ser competitives si els sabem donar els suports adients.